

діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлан. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло” Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зл.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зл., Німеччині 7-50 зл.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зл., Австрії 7-50 зл.,—
Збіра адреса 1 зл.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Хочете мати певність,
що Ваш гірко запрацьований гріш не про-
паде, а принесе добрі відсотки? Якщо
так, то складайте свої ощадності в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР”
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Г А Л Ь О І
Радіостанція Захоронки -- Львів!
Діточа забава („Кіндербаль“)
в костюмних і звичайних строях на Бесіді вул. Ру-
товського 22 в неділю дня 15. лютого 1931 р. в год.
4. вечором. Поіменних запрошень не висилається.
1441 2-2

Старими шляхами.

Промова посла д-ра В. Загайкевича при генеральній дебаті над бюджетом на р. 1931-32 на пленумі сойму в дні 5. лютого ц. р.

Високий Сойме!
Забираючи голос від Українського Клубу, знаю, що не стрінуся у Вас з таким признанням, з яким стрінувся п. Певний, який твердив, що промовляє в імені українського населення Воли-
ні, ані теж зовсім не рахую на таке признання, тому, що і зміст моєї промови буде цілком інший (голос на лавках ББ: „Знаємо про це“). Вислала мене сюди не воля і розпорядження органів державної адміністрації, лише воля і потреби українського населення, яке має на устах і серці щось зовсім іншого, ніж пани владності п. Певного. Українське громадянство, а також на мою думку, азовова частина цієї частини краю, яку хоче репрезентувати п. Певний, твердо осу-
джує роль і заяви такого українського посла, який увійшов до Сойму не з української націо-
нальної лавки, але з лавки ББ. Тому не буду по-
мішувати з промовою п. Певного.

Хочу зайнятися бюджетом на тлі цілості господарських і політичних відносин та на ґрунті загальної політики уряду. Як представ-
ляється у Польщі господарські відносини, які хоч і входять до загальної світової господарської кріпач, то проте своєю гострою формою є одним з безпосередніх наслідків системи правління в Польщі, та які довели народне господарство до упадку, а громадянство до руїни, — про це була вже тут і ще напевно буде нерва мова. Хочу тор-
нутися лише в загальних зарисках політики у-
ряду і держави у відношенні до українського на-
селення, до тієї частини більше 30-мільйонного на-
роду, яка наїшла в границях польської дер-
жави, втративши право самовизначення. Ця по-
літика є ясною і одностайною без огляду на те, в чий руках спочивала керма польського держав-
ного корабля, і завжди вимагала до повної асимі-
ляції українського народу. (Посол Радзівіл: „Ні-
чого подібного“). Переходила зала в рух одних
політичних партій в руки інших, змінювалося пар-
тиєне обличчя соймових більшостей, але супроти
українського населення гасла і методи польської
політики залишалися ті самі.

Історія нічого Вас, панове, не навчила. Бо-
лючі роки нашої неволі і неволі нашого народу
та взаємини між цими двома народами, перебіг
їх кривавого смутку у давньому минулому, ка-
жуть про це аж надто пророчиво. Вони кажуть
м. ін. і про те, що бажання свободи і самостійно-
го правно-державного існування народу не вси-
лі вирвати ніяка сила. Тимчасом як Польща,
якої речини голосили цілому світові гучне га-
сло „за нашу і вашу свободу“, а якої нинішні
покоління знає, що значить гірші полні неволі,
— як для Польщі, віднаслідуючи свободу, відно-
ситься до українського народу? Прощу панів, не
хочу і не буду повторювати тут всіх тих справ,
в яких ми часто виступали в соймах і на фору-
мі громадського життя, але панове мусять про-
мітити одне: мусите вийти з нашої неволі, мусите
вдуматися в нашу пошку, мусите обхо-
дити наші положення і цілість наших взаємин,
а нинішні мусите прозріти, що українська про-
блема не є польською хатньою справою, але є
опертою актуальною європейською проблемою.
(Посл. Бурла: „В проблемі в союзу Росії“).
— Стверджує не вперше і мабуть не в останнє,
що оцид пана посла даліше не сягає (оплески). —
Те все мусите, панове, знати під увагу, а тоді
пригадуватися, чи доцільною і розумною є
польська політика, велена відносно українсько-
го населення, яке живе в границях Польщі. Під
чим кутом глядіть і оцінюють будуччину, а та-
кож теперішні події.

Коротко лише згадаю, що земельна реформа
дала нам напливову колонізацію зовні і так
вже передлюнних земель, дала військове осад-
ництво. В ділянці шкільництва спільно три
тисячі українських шкіл через введення поль-
ської мови навчання, або шляхом утравлізації,
яку у відношенні до себе ви зазаво побороювали,
зважаючи на реакційним педагогічним консен-
сом. (Радзівіл: „А де були перед війною утравлі-
стичні школи?“). Говорю про наші відносини і
про відомі роки, а не вам, як політикові, речі
анані. Позбавлення українських дітей науки
у своїй рідній мові; неприйняття до державної
служби українських сил, а в найкращому випад-
ку перекидання їх у чисто польські околиці; за-
бачення справ українського університету у
Львові і то в часі фламандизації університету в
Гандаві; льонант і пролетаризація кількох тисяч
українців, бувших функціонерів австрійської
держави; зачнення около 400 церков україн-
ському населенню на Волині і Холмщині — як
це все, мусите, мусите відбитися на психіці
українського народу? Судивництво дало нам ве-
счислені роки владності, за всенний прояв, україн-
ської національної діяльності. З урядів шеа
слід української мови (переривання). Знищеної
самоуправи досі не повернено, самоуправних за-
конів не дається, тому, що, на вашу думку, вони
могли би дати надто великий вплив місцевому
українському населенню. Там, де при виборах
до громадських рад українське населення діста-
ло більшість, спільки разів переводиться нові
вибори, поки не вийде до громадської ради
штучна політика більшість, а де цього не можна
добути, настановляється польського державного
комісара. Частю чуємо, що справділі домані-
на і потреби українського населення надходити
заспокоєння (посл. Бурла: „Понад нашими голо-
вами“). Цю піснюку чуємо ціл багатьох літ, а
тимчасом, що ви дали і що даєте цьому народові?
Пацифікацію і... (Оплески на лавках меншостей).

Нема більшої несправд- як піснюка про бу-
дучноту заспокоєння потреб українського на-
селення, тому, що ці потреби, хочби навіть най-
справедливіші, і хочби вони не мали з політикою
нічого спільного, є оцінювані під кутом націо-
нальної політики не в бірах відповідних ресор-
тових референтів, лише в бюрі начальника воє-
візського відділу безпеки у Львові і в національ-
ному відділі міністерства внутрішніх справ. Че-
рез приму політики того відділу, отже під кутом
виключно національно-політичним, розгляда-
ється і відкладається кожна наша справа, хочби
річ йшла про кредит для наших фінансових то-
вариств. Супроти українського населення ре-
чником політики уряду — найбільш безпосеред-
нім речником, бо в щоденних практичних спра-
вах — є міністерство внутрішніх справ зі всіми
своїми органами. Воно може творити добро, але
також і зло для населення. А щож говорити про
дух, який панує в ділянці адміністрації, де сю-
годні ще приворожують старий австрійський
„каччуконий“ патент з 1854 р.? Що говорити про
добродійства того міністерства і загальної адмі-
ністрації, коли вони силкуються лише у формі
мечування, наче в рогу обильності, синяних ад-
міністраційних кар і в формі найприморозніших
шikan у цій ділянці. Ми про це чимало разів ка-
зали, але завжди без результату.

Говориться сьогодні про диктатуру Польщі,
але це не є правдиве окреслення справи. В
Польщі нема одної диктатури, лише кожний ста-
роста, кожний поліціант є диктатором, який собі
інтерпретує закон по своїй влодобі. Змілітари-

зовано адміністрацію і до всіх ділянок громад-
ського життя, а навіть в сферу виміру зарплат
справедливості, ввійшла як домінуючий чинник
— поліція. Долаєм цього політичні і незаполітич-
ні карні розправи, які виявляють переможний
вплив поліційно-слідчих відділів на хід слідства.
Слідом провокації слідчого владення, побор
владів, система провокації, доведена до доскона-
лості, і багато інших проявів поліційного дута-
ства.

Пригадувайтеся, панове, над цим усім. Зро-
зумійте чейже, яким болітим є почуття грома-
дянина другої класи. Не треба прозріти, бо та-
кий стан не може довго тривати. І тому ми, укра-
їнські послы, в повній свідомості наших обов'яз-
ків і відповідальності стверджуємо, що не для
пустих слуг і жалів, але в найближньому бажан-
ні усунути зло і полемити долю нашому наро-
дові задля давного його розвитку розпочали на
парламентарній арені, та всіми іншими легаль-
ними засобами громадського життя, боротьбу за
права нашого народу. На жаль, всі наші зусилля
на цьому терені залишилися без наслідку. Уряд
і соймова більшість переходили до денного по-
рядку над справами, які ми порушували, над на-
шими втратами і промовами. Чи дивниця, що се-
ред таких відносин і таких умовин може не в
одній душі зродитися сумнів в успішність бо-
ротьби на парламентарному терені, чи дивниця,
що в імпульсивніших одиницях може зродитися
ідея якоїсь акції іншими шляхами і способами?

Переходжу отже до одної позиції в біланих
уряду на цей бюджетний рік, великої і кривавої
позиції, якої назви, панове, ліз мене домагастесь.
Маю на увазі погроми українського населення,
т. зв. пацифікацію. (Міністр внутрішніх справ
Славой-Складковський: „Пана маршалку, проте-
стую проти вислову „погроми“, тому, що це була
акція державної влади“). Не буду, прошу панів,
подробно обговорювати цієї справи, бо про неї
уже говорилось. (Голоси на лавках ББ: „Ми вже
чули“). Муху лише звернути увагу на непра-
вильне відношення до цієї справи з боку уряду
та соймової більшості, і на факт, що цієї справи
зовсім не полагали заява п. міністра внутріш-
ніх справ. Закинули нам опоненти, що ми гово-
рили лише про саму т. зв. пацифікаційну акцію,
а не говорили про її причини. Сягну даліше в
глиб справи і стверджу, що панове не зобов'язані
на те, щоби загальну справу до джерела і до-
слідити, де коріння цієї трагедії (голос на лавках
ББ: „В Берліні“). Причина у відносинах, серед
яких живемо, та яких білий нарис дають наші
промови. Причина і джерело лежать у самій
можливості того факту, що на тлі положення
нашого народу зродилася думка, щоби поза ле-
гальними засобами і поза парламентарним тере-
ном шукати способів знеприти увагу на умовин
буття українського населення. Тут корінь лиха
і тут початки цілої трагедії: що початі положен-
ня українського народу відкрило доступ для
сумнівів в успішність легальних засобів і зроди-
ло розпук, яка може відшентувати інші методи
боротьби. Панове твердять, що акти саботажу в
ділою одиниць, а українське населення, про яко-
го згадується, згоду і любов до вас співать
пани, не мало нічого спільного з саботажем
акції. Чому в такому випадку ця масовість
акції і чому т. зв. пацифікація оперлася на си-
стемі обірни відповідальності всіх сіл, та всі
одиниць і правних установ, які нахальються на
тому терені? Панове попали в суперечність, бо
за вини одиниць, хочби навіть найчисленніших,
потягнули до вибіркової політичної відповідаль-
ності кілька тисяч невинних людей. (В дальшо-
му промовець пригадує характеристичні моменти
т. зв. пацифікаційної акції, яких не наводимо з
цензурних оглядів — Ред.).

На все маєте, панове, одну методу. Перед
світом п. міністр Залеський, той клієнт Ліги На-
цій, заявляє, що національні меншини в Польщі
мають повні права і свободу національного ро-
звитку. І в соймі чуємо ці слова. Ліквідація і
нищення наших культурних, освітніх і економіч-
них товариств, ліквідація Півдну, ліквідація
українського середнього шкільництва — це до-
кази свободи національного розвитку україн-
ського народу в Польщі. Для вас існує лише
„режисерія Берліна“. Навіть актуальна справа
автономії на Закарпатській Україні, це те нашо-

Українська проблема дозріває, як проблема, в якій заінтересована ціла Європа. Очі світа

(З нагоди відкриття господарського курсу в Миліванні.)

Селянин не відмовляється зложити коляду чи дар при всяких нагодах на гімназію, щоб

Тому голосувати будемо проти бюджету.

Хоч у даному випадку говоримо про цю одну школу, то рівночасно порушуємо ширше

М. Творило.

Другу частину програми вивопнили картини з подій Різдва Христового. Серед урочистої тиші на салі розкрилась занавіс і очам публіки представилася хвиля Різдва Христового. На

1

„Запряжу чотири коні
У шори нові,
Та поїду здоганяти
Літа молоді!..“

Але в таких кошей, якими колись звалили, ні калинових мостів, де колись люди злаганяли звод молодість Львівським „фіакром“ далеко не знаєш, а хочби я заїхав, то навітьні мости не

доїмали. Взявши її за руку, він знову мовчав —

— Прошу просити до лансієра! — гремів зв.

Молодь уважала це за наказ, і швидко зня-

мі сиріх, вкритих ніковим мохом мурів Вефле-
зської стайні лежить у яслах Дитятко. В його
головах сидить Божа Мати, а біля неї стоїть,
спершись на палиці, старенький Йосиф. З другої
сторони ясел — осел і від огрівають своїм теп-
лом подихом Ісуса. Серед нічної темряви ядін-
лад яслами проміннста стать ангела, а в обіла-
х являється ясна зоря. Укритий за дудками мі-
шаний хор Інституту співає „Слава во вишніх
Boгу“. Покладаються три царі і стають навколіш-
нах перед Ісусом в дарами та поклоном. А далі
переходять попри ясла вбогі пастухи, дивлячи-
ся від себе ягнята Новонародженому. Свята Родина
лишається сама у стайні. Сон їх огортає. З неба
злітає ангел, будить дотиком Йосифа, остерігає
ного перед злобним Іродом і каже тікати в Ве-
флеєму. Марія сидить на оселі з Дитятком, а св.
Йосиф веде візиря за поводі. Останній образ від-
творив сцену погоні Іродових посіпак на Ісусом.
Різнобарвне електричне освітлення, як теж спе-
ціально до тих картин мальована сценерія гарно
доповняли цілість картини. Аранжером був п.
Барницький. Хор Інституту під диригентурою п.
Лаха співав цілий час ходу картин відповідні
коляди, що ілюстрували події на сцені. Хор Ін-
ституту славиться колядками віддавна і виступ
славної оркестри Прінсес Пете не замінив і цієї
другої частини концерту.

На почесних місцях було серед публіки
кілька англійських родин і група українців з
полку вінніпегських гренадієрів у парадних
одностроях.

Виступ оркестри Прінсес Пете в Інституті
був повною несподіванкою для всіх присутніх,
а навіть для самого Інституту. Це, здається, було
вдумане як поворічна веселіванка майора
Вебба для українців міста Вінніпегу. Вона вла-
далась на всі сто відсотків. Публіки було повним-
повно, як звичайно на всіх недільних концертах
Інституту.

ОСТАННІ ВІСТІ

СОЙМ.

Бійки й авантюри.

У суботу сойм полагоджував бюджет. У
дискусії над бюджетом мін-ства хліборобства
пос. Ткачов (комуніст) каже, що як представник
революційних польських, українських і біло-
русських селян голосуватиме проти бюджету.
(Гамір, протести). Тому, що той посол мав гово-
рити лише 8 хвиля, марш. Світалський візав
його, щоб скінчив. Коли пос. Ткачов запроте-
стував, марш. Світалський виключив його зі
засідання. Пос. Ткачов і далі говорив. Мар-
шал запропонував виключити його на місяць.
Сойм ухвалив це. Тимчасом до Ткачова підій-
шов пос. Скрипник (ББ, група Петі Певного)
і ударив його та сказав: Це маєш від українців.
(Заг. крик). Голос: Він його вдарив. Марш: Я
не бачив, розгляну цю справу. Далі говорив пос.
Понятовський (ББ) про постулати хліборобства.
Маршал стверджує тепер, що пос. Скрипник
ударив пос. Ткачова і за це виключає пос.
Скрипника зі засідання.

Під кінець дискусії над бюджетом хлібороб-
ства говорив мін. Янта-Полчинський, що зсуму-
вав висліди нарад над тим бюджетом.

Опісля приступили до бюджету мін-ства

кала з привітних буфетових кімнат. На місці
оставали тільки старші чини, а й ті час від часу
підходили подивити „як то тепер бавляться“.
Переконавшись, що таксамо як за їхніх часів —
вертали на свої засіданні місця.

Хіба якийсь дуже святочний кадрий вива-
бив і тих „засиджених“ на саяу. Одні ставали до
танцю, другі попід стінні — відбувалася одна з
найважливіших дій балевої поезії.

Лявсі(р), кадрий, гальонка, мавурка,
полка — все це нині мебішки. Грали їм над
передчасною моголою саксофону, банджі і інші
дизоніжні інструменти, яких ні назви ні при-
значення не знав. За домовиною йшли фокотро-
ти, хемелотропи, тустени, онстени і тага, а по-
хорошу промову виголосив мурин з країни
доллара.

Коломийка і вальс ще не змерли, але вже
засиди клітають. Першу спав національний сен-
тимент, другий жини налілю на ліпні часи. Ві-
рити, що люди знову вернуться до людських ме-
лодій і людських рухів.

Може й вернуть...

А тимчасом наслідники старих танців на-
яють швидко в балеви саях. Збіти в апро-
такую гуду витунуть танцюючі європейці
повсім як казкові горожани Мексика, чи чорні
мешканці Конга. На жаль, до цілості своєрідно-
го образу бракує емоційної обстановки і під-
ходячих костюмів. Був час, коли жіноцтво (зовсім
вештою людяно!) хотіло трохи достосуватися
до стайні і відійшло з гори та з долини свої сукні.
Образ якийсь мало що не повний, бо сукні чим-
раз більше обидали подібні до „суков“ елган-

САМОХОДИ

Packard, U. S. A., Berliet, Pierce, -
тягарові, Fiat - півтягарові, - G. M. C.,
Ford - санітарні, Dodge, Ford - особові

в доброму стані на ході продають

Державні Заведення Інжинірії
Варшава, Дирекція вул. Королівська 18. Тел. 548-10.

-- Можна оглядати в Самоходовім Діоні у Львові --
і Перемишлі.

В справі продажі приймає і дає ближчі пояснення всім
заінтересованим

Відпоручник Дирекції Д. З. Інж. К. Кшиштофович

у днях 7, 8, 9. лютого в Краківськйй готелі у Львові і в днях 10
і 11. лютого в „Grand“ готелі в Перемишлі.

1457

військових справ. Референт пос. Перкович (ББ)
апелював, щоб сойм не зменшував того бю-
джету. У дискусії пос. Аришевський (ППС) ска-
зав, що керівники війська звертають більше у-
вагу на особисті справи ніж на озброєння. Це
наслідок того, що міністр військових справ є
рівночасно ген. інспектором армії, премієром
і диктатором і не може присвятитися армії, як
ялося би. (Крик, гамір).

Пос. Руг (Стр. Хл.) говорив про поведінку
старшин у Бересті та порівнював із поведінкою
польських старшин із 1801., коли то ген. Князе-
вич усунув із війська двох старшин, що наду-
жили своєї старшинської чести. Старшин не яло-
ся уживати як в'язничних дозорців. (Маршал
прикликає бесідника до порядку за слова:
„зганьблення однострою“, „знушання“). Підчас
промови пос. Галіца (ББ), який закидав енде-
кам, що наслідком їх поведінки розв'язали сх.
легіон у 1914 р., пос. Кавецький (НД) крикнув:
Ви пахолки, бо ви пішли з німцями! За це пос.
ББ. Біркенмаєр і Голуво хотіли побити його.
Пос. Кавецький зорієнтувався і відскочив. Гамір
не втавав і далі. Прийшло до бійки між послами
ББ і Нар. Клубу. Маршал зважав до порядку,
дзвонить. Посла Біркенмаєра записав до про-
токолу.

Як галас притих, пос. Галіца докінчив про-
мову. Потім говорив віцеміністр військових
справ ген. Конажевський. Він сказав, що військо-
вих обидили слова пос. Аришевського, буцім-

то марш. Пілсудський як перетяжений працею
не може якслід кермувати мін-ством військових
справ. Пілсудський є геній, це признає Европа.
лише в Польщі є люди, що сумніваються
в цьому.

Пос. Чапінський (ППС) каже, що його партія
стоїть на ґрунті оборони держави, тому го-
лосуватиме за законом про побір рекрута. Од-
наче війська не вільно вживати для таких річей
як Берестя та пацифікація.

Проект закону прийняли в 2. і 3. читанні.

Після обідньої перерви полагодили бюджет
мін-ства почти й телеграфу та праці й сусп. опі-
ки. Бюджет мін-ства закордонних справ реферу-
вав пос. Дибоський (ББ). Каже, що польська за-
кордонна пропаганда стрічається з труднощами
не лише протипропаганди, а й тому, що в Поль-
щі не всі почуваються до відповідальності за
це, як зображують Польщу за кордоном. Бесід-
ник показується на 4-мовну брошуру з інтер-
пеляцією ППС у справі Берестя, яку кольпорто-
вано підчас сесії в Женеві.

РОЗПРАВА ПРОТИ ДІЯЧІВ ЦЕНТРОЛІВУ
ПЕРЕРВАНА.

У суботу на варшавському процесі Центро-
ліву обор. ада. Гонігвіль повідомив, що лава обо-
ронців на осн. 42. § кари. поступовання вносить
вилучити предсідника Наймана, бо він на роз-
праві утруднював свідкам зізнання іронічними
замітками. Це торкається наглої смерті ада.
Корифельда. Прокуратор відповів, що відомо є
що ада. Корифельд був хорий, тому заявляється
проти внесення. Ада. Рудзінський поставив
внесення відложити розправу з причини недуги
обв. д-ра Будзінської-Тиліцької. Предсідник
повідомив на осн. лікарського свідцтва, що оба
Будзінська-Тиліцька хора, тому перериває роз-
праву до вістрька.

Відгомін у соймі.

У суботу опозиція поставила у соймі вно-
сення в справі процесу Центроліву. Внескодавці
додбачуть причини наглої смерті ада. Кор-
фельда в цьому, що предс. Найман невідповідно
вів розправу. Це кидає погане світло на поль-
ське судівництво. Внескодавці домагаються змі-
ни суд. устрою так, щоб президентів і віцепре-
зидентів не іменовано, а щоб їх вибирали су-
дові колегії.

До ВП. Передплатників „Діла“!

Чи Ви вже вислали передплату за три
місяці заздалегідь? Якщо ні, то зробіть це
негайно, а найпізніше до дня 15. лютого
1931 р., бо вже висилаємо тим, що це
зробили, як премію

повіді Альфонса Доде:

Маціцький

Перекл. із Французької мови М. Рудницького.

Обгортка артиста Павла Ковжуна.

НА ПОЧТОВУ ОПЛАТУ ТРЕБА ПРИСЛАТИ
1 зол. 1 зол.

ЗАЛІЗНИЧІ КАТАСТРОФИ.

На залізничній діврі у Кракові.

У суботу в год. 5.30 рано на станції в Кракові відбувся пожежний поїзд із Варшави із пожежним поїздом, що їхав з краківського двірця в напрямі Катовиць-Берлін. Оскільки локомотиви становили дуба й упали на шлях, тендер варшавського поїзду розтрісканий, пожежний вагон і два ос. вагони варшавського поїзду роздавлені. Вбитих було 6 людей, у цьому 3 залізничники, 2 пожежники, 1 подорожній. Тяжко ранених подорожніх 4, легко ранених 20. (Між ними сойм. посол Гіля). Втрачено на 200.000 зол. Спричинив катастрофу лижурний рух на двірці, Дула. Він поклався спати, а службу передав урядовцеві Охманському. Охманський пустив поїзд ч. 304 по I. шляху, а не повідомив про це лижурного руху на пересувній діврі. Тому той лижурний думав, що шлях вільний і пустив поїзд ч. 5. Дула й Охманського арештували.

На станції в Тисьмениці й Блешні.

У суботу вночі була залізнична катастрофа між ст. Тисьмениця-Палагичі (шляху Станіславів-Чортків). Коли станіславський поїзд вийшов зі станції Тисьмениця нараз від ст. Палагичі зішло кілька вагонів і наїхали на задні вагони того поїзду. Три ос. вагони ос. поїзду ушкоджені. Жертв у людях не було.

На ст. Блешно (шл. Ченстохова-Герби Шлеські) вискочило 10 товарних вагонів, 5 розбілося.

ЛИСТАР, ЩО КРАВ АМЕР. ЛИСТИ.

Слідчий виділ у Львові арештував 25-літнього листаря Сидора Шурка (на блоне 28) під закидом крадіжки американських листів. В хаті Шурка знайшли кілька десятків конвертів з американськими листами. Шурек признався, що вкрав загальною 600 ам. доларів. Однак він мусів украсти далеко більше. В деяких листах, як виходить зі змісту, було навіть по 100 доларів, а були це пересилки американських українців для жертв „пацифікації“ Сх. Галичини.

ЗАСТРІЛИВСЯ ПОЛІЦАЙ.

У лісі в Лисничках (біля Львова) знайшли трупа поліцай Каз. Вандасевича, що там застрівся. Вандасевич по фаху кравець, був тепер у стані поліційної резерви. Тому три тижні діяв в охр. мінути гри Міндер. Судував Сем (ЧСР). Так Мадярщина здобула чашу уфундовану мін. Залеським.

Останній день змагань.

Неділя, 8. лютого.

Австрія-Швеція 1:0 (0:0, 1:0, 0:0)

Чехословаччина-Польща 0:0.

СПОРТ

Міжнародні хокейові змагання в Криниці.

Субота, 7. лютого.

Канада-Австрія 8:0 (0:0, 7:0, 1:0).

Зл. Держави-Польща 1:0 (0:0, 1:0, 0:0).

Швеція-Чехословаччина 1:0 (0:0, 0:0, 1:0).

Мадярщина здобула чашу Залеського.

У суботу ввечері відбулися ост. змагання за чашу мін. Залеського („нагорода розради“) між Мадярщиною і Францією з вислідом: 1:0 (0:0, 0:0, 1:0). Ворота, рішучі про перемогу, стріляли в ост. мінути гри Міндер. Судував Сем (ЧСР). Так Мадярщина здобула чашу уфундовану мін. Залеським.

Останній день змагань.

Неділя, 8. лютого.

Австрія-Швеція 1:0 (0:0, 1:0, 0:0)

Чехословаччина-Польща 0:0.

Канада-Зл. Держави 2:0 (1:0, 0:0, 1:0).
Мистецтво світа: Канада 9 пунктів.
Мистецтво Європи на основі пунктів припадо Австрії — 4 пункти.
Віце-мистецтво Європи Польщі — 3 пункти.
Чехословаччина — 3 пункти.
Швеція — 3 пункти.

Гасівка у Львові.

Неділя, 8. лютого.

Чорні-Погонь II. 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

Львовянка-Лехія 1:1 (0:0, 1:0, 0:1).

Обструкція. Найзнаменитіші лікарі жіночих недуг у багатьох випадках випробували природну гірку воду „Franciszka Józefa“, яка ділає скоро, певно і без болю.

НОВИНКИ

— Конфіскація „Діла“. Попереднє (29.) число „Діла“ підпало конфіскації за одну новинку. Це вже 9-а з черги конфіскація нашого органу в цьому році.

— Арештування. Дня 5. лютого ц. р. арештувала місцева поліція в Раю, п. Бережани абс. техн. Осипа Барана і його сестру Марусю. В їх домі переведено дворазову ревізію, але нічого не знайдено.

— До ювілею Митрополита Шептицького. З приводу ювілею Митр. Шептицького появилася в Каттерні коло Бреслава окрема, ювілейне число католицького журналу „Westöstlicher Weg“, присвяченого східним справам (ч. 9—10 за вересень-жовтень 1930). В числі, прикрашенім удатною знімкою Ювілята, надруковані після редакційного вступу три статті проф. Д. Дорошенка (Митр. Шептицький і Україна), о. д-ра П. Вергуна (Митр. Ш. і українська греко-кат. церква) і д-ра З. Кузеля про культурну діяльність Митрополита, які появилася теж окремою книжкою п. з. „Життя й діяльність Митрополита Андрія графа Шептицького“ (Leben und Wirken des Metropoliten Andreas Graf Scheptycky). Львів 1930. Стр. 32, накладом д-ра Вергуна.

— Українка в чужій пресі. Д-р Петро Вергун помістив у грудні м. р. дві обширні статті про Україну, а саме: „Christentum und Kirche unter den Ukrainern“ (в „Deutsche Illustr. Rundschau“, Мюнхен) і „Die Geschichtliche Entwicklung der Ukraine“ (в „Augsburger Postzeitung“). Перша стаття ілюстрована й подає карту України. — „Deutsche Rundschau“ з 8. серпня м. р. містить статтю д-ра Зенона Кузеля про українську мову (Die ukrainische Sprache), яку передрукував м. і. „Букарестер Тагеблат“. — Берлінський лікар-українець д-р Опанас Шевчук оголосив у 42 ч. „Deutsche Welle“ з 17. X. 1930 з нагоди свого викладу в „Рундфунку“ про Буковину нарис: „Der Erlösungstraum“, ілюстрований знімками з його різьбарських праць. — Д-р Г. Райхард помістив у журналі „Das freie Deutschland“ (ч. 4 з 25. X. 1930) обширну статтю про українців („Die ukrainische Minderheit in Polen“). — В листопадовому числі журналу „Neue Revue“ появилася авторизований переклад д-ра М. Баркаха: J. Smolytsch, Die Macht des Schweigens. З К.

— Конфіскація „Роботника“. Тринадцять

число варшавського „Роботника“ підпало конфіскації за поданий зміст промови українського посла Кузика в польському соймі в справі „пацифікації“ Сх. Галичини.

— І таке буває. В селі Ярчівцях, пов. Зборів, селяни, старинним звичаєм, палили вночі на дозорі за селом сіно і соломі, яка на Різдво й Йорданське Свято була на столах у селянських хатах. Поліцай Ольшевський чомусь не сподобав собі цей звичай і розганяв селян та казав погасити вогні. Поліцай арештував парубка Кобзистого.

— Смерть француза, приятеля Марка Вовчка. Дня 6. грудня 1930. в Парижі помер Люї Жюль Гетцель, почесний голова Союзу французьких книгарів, сеніор французьких видавців. Покійний родився 1847 р., був сином письменника, який писав під псевдонімом „Сталь“. Цей Сталь переклав на французьку мову „Марусю“ Марка Вовчка. Марко Вовчок до кінця життя жила в приязні з родиною Гетцелів. В архіві Гетцелів переходять цінні листи Марка Вовчка. Згаданий переклад твору Марка Вовчка діждався у Франції кількадесять видань і його досі вживають у французьких жіночих школах як шкільну лектуру.

— Театральна маскарада в Станіславові. Симпатична дружина „Театру ім. Тобілевича“ влаштовує дня 14. ц. м. у Станіславові масковий бал. Крім похвальної мети — збірки на підмогу театрові, який знаходиться в скрутних обставинах, цей бал притягне широке коло громадян спрагнених приємної та інтелігентної розривки. Відомо, скільки темпераменту та гумору вміють внести артисти в кожну забаву. У станіславівським цьогорічним карнавалі театральна маскарада буде головною атракцією. Комітет складений із діяльних громадян Станіславова робить заходи, щоб цей вечір удалася якнайкраще.

— Нафтова афера. У Бориславі на шкоду фірми „Галиція“ викрито обманства на суму 21.500 дол. Крадежі доконали так, що замість нафти помпували воду. Арештовані: Зен. Коляж, бувш. урядовець „Галиції“, Шуцман, орендатор копальні „Марина“, Мавр. і Ізидор Шуцман та Гавтман.

— Арештування свідка в судовій салі. Другого дня розправи проти злочинного вбивника Андрія Бориски зі Старого Села арештовано в салі розправ львівського суду свідка Михайла Черепика, бо виявилось, що він зізнає фальшиво. Його судитимуть за обман, бо підозрюють, що його підкупив батько підсудного Кондрішина.

— Знов сензаційний пропес у Львові. В літі мин. року в одній віллі в Закопанім літники почувли відгомін стріли і за хвилину найшли Олену Богданову із Загайкевичів на землі з простріленою головою. Біля неї стояв на вколівках її чоловік, який начебто рятував жінку. Жінка скоро померла, а підозріння в убивстві впало на її чоловіка Константина Богдана. Слідство виявило, що це подружжя жило у незгоді, що чоловік погрожував жінці револьвером і що годину перед трагічним випадком Константин Богдан мав із жінкою сильну суперечку, бо жінка докоряла йому, що він має любовницю і лишає її саму дома. В понеділок 9. ц. м. розправа перед львівським судом присяглих вияснить цю трагедію.

— Бувають вдячні люди. Песимісти говорять, що світ повний невдячності і зла. Але вистар-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 10. ЛЮТОГО 1931.

З. БИЧ.

Тиждень в Ен Арборі.

Мальовані пси і дерев'яні коні.

На порожнім місці між супротивниками вибігав один пес, потім другий і третій. Пси люблять хлопців, бо хлопці люблять псів. З обох боків чути свист та накликування. Пси стоять на середині і не знають куди йти. Аж ось один пес дався привабити софоморами. Кілька рук простяглися до нього. Він махав хвостом і радується являх хлопцями. Але біля нього вже стоїть кілька софоморів з джигиною червоною фарбою і малюють його. Пес вихоплюється ім із рук і біжить на другий бік, де фроші малюють його на зелено.

Така біганина з одного боку на другий повторюється кілька разів і білі собаки аж стікають зеленню і червоною фарбою. Це не заколюче їх радости.

Враз з псами бігають малі хлопці. Вони теж горді, коли в них лице, руки, ба, ціле вбрання похляпане фарбами.

Ось вам перша спроба.

На площу між обома супротивниками висувають кільканадцять дерев'яних коней. Це округлі, слізські колоди на високих ногах. На ті колоди сідають напроць себе один фрош і один софмор, а в руки дають ім мішки до половини наповнені сіном. На коні трудно вздовжати. Бо сліз-

кий. Треба триматися одною рукою. Річ у тім, щоб ударити противника так, щоб він злетів на землю, а ви, щоб не злетіли.

Все готове. Двадцять чи тридцять пар сидить на конях і жде вистрілу на знак, що боротьба почалася.

Вступний змаг.

Стоїте напроти одної пари. Два хлопці мабуть двадцятилітні, на два метри високі, здорові, мускулісті, один червоний, другий зелений, сидять на коні напроти себе і кожний стискає в руках мішок та глядять на противника і міркують, щоб то скорше після вистрілу вдарили його так, щоб той упав на землю.

Ось чуєте вистріл. Ви бачите, що фрош викинувся під коня, але з коня не впав. Однак від розмаху фрош стратив рівновагу і опинився, так само як його противник, під конем. Оба держать коня ногами і одною рукою, а другою руша дістався йому між коліна і він не голен ним сом влучить противника, по голові, то по колінах. Фрош пручається, щоб видобути свій мішок, але в цей мент ударений противником, тратить хват ногами і паде на землю.

На площі крик. — з одного боку радости, з другого боку розпуки.

Майже на цілій лінії перемогли софмори і виграли один пункт.

Наступають другі змагання.

Другий і третій змаг.

На середину площі виносять кількадесять сильних дрючків, на метр довгих. Обі сторони вибирають противників, найсильніших хлопців, які мають боротися, доки один одному не вирве з рук дрючка. Боротьба триває двадцять хвилин.

І знов ваше око любується видом противників, обнятих до пояса, як уставляються в ряд і ждуть на знак.

Чути вистріл і починаються змагання. Все поле покрито борцями. Одні ще стоять на ногах, другі качаються по траві, а інші, як побідники, тримають дрючки в руках. Боротьба заїла. Бачите напружені мязи і чуєте стогони. Одні вже побідили, а другі ще борються і качаються по траві аж під ваші ноги.

Двадцять хвилин минає. Боротьба скінчена. Знов софмори виграла. Наступають треті та останні змагання.

На площі стоять три великі телеграфічні стовпи, вкопані в землю в деякій віддаленні один від одного, а на вершці кожного стовпа повісив прапор. Фроші діляться на три рівні групи, по тисячу людей, обступають стовпи і стають готові до оборони. Софмори стоять у віддаленні і ведуть раду, на який стовп спершу напасти, щоб зірвати з вершка прапор. Знов боротьба триває двадцять хвилин.

З гуком вистрілу біжить юрба софоморів в напрямі до крайнього стовпа, але нагло звертає в бік і атакує середній.

Счинилася страшна метушня. Одні пова-

чить пригнаних життю ближче, то завважи-
мо, що в людині живуть в душі добрі прикме-
ти, здібність до жертви і вдячності. Про це го-
ворить хочби такий факт: Перед 30 роками в
селі Нешаві над російсько-німецьким кордоном
явився російський політичний утікач Якубов-
ський з Ломжі і просив селян, щоби вони викор-
мили його і безплатно перевезли через кордон
до ріки, бо інакше його жде висилка в Сибір.
Деякі селяни боялись допомогти йому, щоб не
мати клопоту з поліцією, деякі вимагали гро-
шей. Якубовський не мав грошей і був просто
з розпущі. Тільки один селянин Рачик змилосер-
дився над збіділим, погостив його, дав йому
на дорогу свій кожух, бо була зима, а потім
безплатно перевіз човном через кордонку ріку,
очевидно, оминаючи сторожу і наражуючи са-
мого себе на небезпеку. Минуло тринадцять літ.
До села Нешаві приїхав на днях багатий аме-
риканець Якубовський, запитав де мешкає се-
лянин Рачик і йому відповіли, що Рачик помер
під час війни. Американець відшукав дочку Ра-
чика, розказав їй, що її батько перед 30 роками
став йому у пригоді, врятував з біди і тому він
тепер дає з вдячності 10 тисяч доларів для його
дочки, а тисячу доларів на здвиження пам'ятни-
ка на гробі Рачика. Так воно і сталося.

— **Роковина смерті Достоевського.** Дня 9.
лютого минає 50 літ від смерті великого росій-
ського письменника Достоевського. Помер він
у Петрограді. Російський літературний світ го-
товиться до великого свята з нагоди цих сум-
них роковин.

— **Пиячці, їдьте до Дортмунду!** „Інститут фі-
зіології праці“ в Дортмунді хотів дослідити
зплив алкоголю на працездатність і фізичний
стан людини, тому оголосив у часописах, що
хто любить пиво, може щодня випити в цій ін-
ституті безплатно 14 фляшок найліпшого пива
і ще за це дістане денно заплату по 10 марок,
але за те мусить дозволити робити експеримен-
ти над станом його мозку і м'язів після цієї пия-
тики. Досі зголосилося майже 1000 аматорів
пива, а може згодиться ще більше.

— **Еспанські університети замкнені.** Декретом
міністерства замкнено всі еспанські універси-
тети на один місяць. Сталось це тому, що серед
студентства зростає настрої ворожі до тепе-
рішнього уряду. Рівночасно подають, що від
15. ц. м. в Еспанії буде скасований стан облоги
та знесена цензура.

— **Теорія релятивності також релятивна?**
Професор Айнштайн, творець теорії релятив-
ності у своїм викладі в Пасадоні в Каліфорнії ска-
зав між іншим, що основні тези його теорії ре-
лятивності його вже не задовольняють і вимага-
ють ревізії та дальшого розвитку. Нова його
теорія буде збудована на дослідках каліфорній-
ського астронома Гублера і фізика Польнава.
Айнштайн сказав, що у всякому разі нове розу-
міння космосу та простору не матиме нічого
спільного із давньою вірою в симетричний сфе-
ричний простір, який визнавали старі теорії.

— **Пощлюбна ніч в арешті.** Багатий француз
Альдюбер женився і з радості, що йому вло-
дось здобути гарненьку жіночку, зараз по шлю-
бі запросив собі до реставрації в Парижі своїх
приятелів та почав забавлятися з жінкою і з
приятелями. За кілька годин пиятики веселі при-
ятелі і сам жених лежали у мальовничих позах
під столом, а пан Альдюбер з насолодою опо-
відав яка то його жінка гарна і якто приятелі

повинні завидувати, що він зараз їде з жінкою
додому, де жде його пошлюбна ніч. Але поки-
що в реставрації було шумно, гарячо і пан
Альдюбер встав знід сніда і сказав жінці, що
вийде на вулицю дихнути свіжим повітрям та
полагодити різні справи. На вулиці молодому
зовсім замекітрилось в голові, він, похоловши
трошки, забув зовсім як називається реставра-
ція, де він лишив жінку і приятеля, почав з про-
хочими авантюру, а поліція, побачивши, що він
п'яний, взяла його на автомобіль і замкнула до
арешту. Білий Альдюбер провів пошлюбну ніч
за ґратами, виспався і аж тоді пригадав собі,
де його жінка, вийшов на волю, заплативши
кару за авантюру.

— **Розстріляний бандит.** Бандит Северин Джо-
ванні протягом 10 літ нападав на багатих лю-
дей в Буенос Айресі і мав стільки грошей, що
жив як князь і казав титулувати себе князем.
Але минулого місяця його окружила поліція.
Він боронився до остаточності, аби 2-ох полі-
цаїв і дав себе арештувати аж тоді, як вистрілив
останній набій. Його засудили на смерть. Ви-
слукавши смертний присуд, Джіованні всміхнувся
і сказав гордо: „Для мене життя було грою.
Я все грав і вигравав, то можу раз програти
одну й останню ставку“. Так само стоячи під
муром, чекаючи на стріли вояків, він перед ці-
ками крісів усміхався і жартував зі своїм това-
ришем, якого також розстріляли трохи пізніше
як Джованні. Джованні був інтелігентним,
освіченим бандитом, членом партії анархістів.

— **Смертний присуд в Англії.** Англійський ко-
місвожар Альфред Равс провадив гуляще жит-
тя, заплутовав в різні скандальні історії, вліз
у довгі і стояв над безоднею. Бажаючи втекти
від своїх гріхів, зірвати з минущиною, він по-
рішив спалити свій автомобіль разом з якимне-
будь пасажиром, щоби влада думала, що це він
згорів в автомобільній катастрофі і щоби забу-
ла його гріхи, довгі і т. д. Після цього мав Аль-
фред Равс намір прийняти інше ім'я й прізвище
й почати життя наново. І справді, коли до його
автомобіля сів невідомий добродій, він замкнув
його, виїхав за місто і спалив автомобіль разом
з пасажиром, а сам зник. Поліція арештувала
його і пізнала, що згорів не Равс, але невідомий
пасажир. Равса судили і на днях в місті Нор-
темптоні його засуджено на кару смерті. Після
оголошення присуду Равс крикнув: „Я не вин-
ний“, а одна з його численних жінок, яка була
на салі розправи, крикнула: „О, мій Альфреде!“
і зімліла. Вона зізнавала також, що Равс не
винен і що автомобіль згорів з невідомим паса-
жиром випадково, через необережність тогож.

— **На монархістичнім індексі.** В Лондоні ви-
ходить в кількох мовах монархістичний жур-
нал п. з. „Міжнародний Монархістичний Огляд“.
В останнім числі цього журналу читаємо, що
монархістам заборонено читати твори кількана-
цяти відомих письменників, між ними забороне-
но твори Анатолія Франса, М. Горького, Роме-
на Ролана, а як подає цей журнал, саме з таких
причин: „Анатолій Франс шкідливий тим, що
любив кинути собі в релігії й монархії, а свої
шкідливі думки вмів прикривати гарною й остро-
умною формою; Максим Горький, приятель Лені-
на і комуніст. Вартість його творів дуже сумні-
ва. Роман Ролан своїми творами будить в сла-
бих людях пацифістичні й антимілітарні на-
строї“. Як бачимо, свобода думки і слова в мо-
нархістів у такій пошані, як і в комуністів.

— **Після землетрусу на Новозеландії.** Останні
відомості говорять, що від недавнього землетру-
су на Новозеландії згинуло майже 800 осіб, а
між ними є 6 трупів, яких годі розпізнати й у-
сталити хто вони такі. Місто Гастінгс зминьось
в одну руїну. В одному торговельнім будинку
руїна присипала живцем 9 молодих дівчат. Де-
які вулиці западились і на них видно великі шлі-
ни. В місті Нанпірі завалився шкільний будинок
семинарії і всі учні й учителі згинули, або були
ранені. Чудом зберігся ненарушений дерев'яний
костел, великої історичної вартості, як зразок
старинної архітектури. Другий, катедральний
костел в Нанпірі завалився і під руїнами похоро-
нів 12 старих жінок, які молились в костелі. До-
сі добули знід руїн 70 осіб. І досі в Нанпірі чути
легкі дрягання землі.

— **Вахмайстер жандармерії на шибениці.** Ма-
лярський вахмайстер жандармерії Степан Ам-
брус убив свого часу в ночі дві поштової уряд-
нички з Чаянти й отрабив пошт. уряд. За це його
засудили на смерть і передучора в м. Нольва-
раді присуд виконали. Вечором перед езеку-
цією Амбрус запросив до себе кота Кочарка
і питав його, чи це дуже болить, як когось ві-
шають. Кат потішав його, що він має велику
практику і повісити його так, що він і не почує.
Цілу годину балакав засуджений з катом і го-
стив його папіросами. Відтак Амбрус цілу ніч
молився, читав біблію і сповідався та рівне пла-
кав. Коли його виводили під шибеницю, його
не можна було пізнати: його лице було сіре як
попіл, а очі западі глибоко в голову як у трупа.
Цікаве, що під час езекуції цього жандарма
біля шибениці була присутна його мати і брат.

В ІМЯ ПРАВДИ.

Ще про комунікат Виділу Н. Т. ім. Ш.

У вчорашній редакційній замітці до кому-
нікату Виділу Н. Т. ім. Шевченка зайшла через
недогляд прикра стилістична похибка, яку на
цьому місці справляємо. Редакційна примітка
має звучати так: „Давучи місце повищому ко-
мунікату Виділу Н. Т. Ш. на сторінках нашого
органу, зазначаємо від себе, що не погоджує-
мось зі становищем Хв. Виділу Т-ва в деяких
(вчора помилково було: в усіх) порушених ко-
мунікатом справах, зокремаж ніяк не можемо
зрозуміти становища, яке заняв Хв. Виділу
в останній точці комунікату“.

3 судової салі.

СМЕРТНИЙ ПРИСУД У ЛЬВОВІ.

У суботу вечором львівський суд після три-
денної розправи проти селян зі Старого Села
(Любачівщина) Кондрішина та Сарамати, обви-
нувачених у вбивстві та співучасті в убистві
селя. Бориски видав такий присуд: Присяглі по-
твердили щодо Кондрішина питання про вбив-
ство, тому його засудили на кару смерті (ши-
беницю). Сарамату увільнили від вини та кару.
Оборона зголосила касацію.

АМБАСАДОР СКШИНСКИЙ УСТУПАЄ.

„Глас Народу“ повідомляє: Віденська
„Райхпост“ принесла вістку з Мільно, що поль-
ський амбасадор при Ватикані гр. Влад. Скшин-
ський зажадав від свого уряду, щоби його від-
кликав. На місце Скшинського приїде поль-
ський амбасадор у Парижі Хлаповський. Зміна
ця є в зв'язку з протестом українських епископів
проти переслідування українського клиру в
Польщі. Той апелює до папи мав згідно з бажан-
нями Польщі остати в тайні, а хоч про це ста-
рарся амб. Скшинський, то останніми днями пе-
редістався до загального відомо.

КАТАСТРОФА ВІЙСЬКОВОГО ЛІТАКА.

На полях с. Рики (Люблинщина) впав вій-
ськовий літак і розбився зовсім. Пілот Бичков-
ський згинув, обсерватор пор. Скальський ра-
нений.

Дописи.

ДІТЬКІВЦІ, ПОВ. ТЕРНОПІЛЬ. (Яку служ-
бу повинні у нас поліції). В громаді Діть-
ківці, повіт Тернопіль, робить кожної ночі
кількох людей варту. І так було в ночі 13. гру-
дня 1931 р. Цей ночі повинні варту: Сидір Скібе-
ляк, Петро Ожга, Андрій Ожга і Михайло Під-
гайнюк. На провірку цієї варті прийшов до села
постерунковий Зайонц з постерунку державної
поліції з Ігровиці. Цей постерунковий враз зі
Степаном Помичом та Іваном Мудиком (оба го-
сподарі з Дітьковець) пішов провірювати варту.
Коли прийшли до вартівників, то постерун-
ковий Зайонц приказав Степанові Помича, що-
би той зажадав від вартівників в імені poste-
рункового по чверть літри горілки; якщо, казав,
вартівники горілку дадуть, то не будуть робити
цей ночі ніякої варті. Трох із вище згаданих
вартівників, а саме Сидір Скібеляк, Петро Ожга
й Андрій Ожга враз з постерунковим Зайонцом

ють другий на землю, толочуть ногами, пнуться
по головах уверх і вже ось-ось мають досягнути
стопа, коли сотні рук стягають їх до землі, під
ноги. Серед великого натовпу бачите, як кілька
голов висуваяться понад тисячі голов, а один з
червоним лицем (не знаєте, чи від крові, чи від
фарби) вже починає вилізати на стовп. Одні
руки піднімають його вгору, інші стягають до-
долу. Інше одне рух ногами, і вже не досягнуть
його руки противників. Та ні, таки досягнули.
Він шев десь під ногами юрби.

Але лезви його стягнули, а вже другий
пнеться вгору по стовпі. Пнеться як вивірка. Со-
рокка на ньому пірвана, вже бачите і штани,
тільки шпавлять а них виступи. Але він пнеться
руками і ногами. Ще одне скорий рух і вже його
не досягнуть.

Перемога.

На площі охлання жаху і викирки радості.
Герой — софмотор досягав вершка стовпа, яких
15 метрів понад землею відривав прапор і вима-
гує ним над головами побіжених фронтів.

Линькалось ще здобути два прапори і пере-
мога софмоторів повна.

В цій боротьбі кількох зникнуло ноги, руки,
рамена, потягали зуби. Їх ведуть або несуть до
амбулансу, де дають їм першу поміч.

Знов софмотори зібралась на селі, а фронт
поділявся на дві групи і обступили два останні
стовпи.

Нарав на площі обентаження. Софмотори

громадою кинулись до входової брами і щезли
з виду.

Ви довідуєтесь, що софмотори арівались двоє
останніх прапорів, бо і так мають перемогу.

Боротьба скінчена. Фронті побиті і при-
нижені!

Хлопці беруться за рамена і вертають на
кампус. Авта на вулицях звільняють свій біг,
роблять їм дорогу. Помальовані, обдерті, покро-
вавлені, зіпрілі, йдуть і співають університет-
ські пісні.

Попри край вулиці їде якась „лайд“ вели-
ким автом. В один мент її авто обсіли зелені
фронті. Кількох сіло на радіаторі, кількох трима-
ється озвірків, кількох причинилось язату авта,
ба навіть трох чи чотирьох видрапалося на дах
авта. „Лайди“ сміється, хлопці сміються, всі смі-
ються і ви з ними. Таких навантажених авт ба-
чате кількакількати.

Похід затримується на кампусі. Там є кіль-
ка промоч, кілька співи і всі розходяться домів
після напруженої праці!

Ваш провірник, який минулого року скін-
чив університет, а тепер бере спеціальний курс,
робить свої заматки про теперішніх фронтів і со-
фмоторів. Він нарікає на деморалізацію молоді.
За його часів, (перед трьома роками) софмотори
любляли всі три прапори, хоч фронтів було п'ять-
ра разів більше. А коли він був фронтим, софмо-
тори ж одного прапора не знали.

(Продовження буде.)

та громадським поліцаєм Петром Веренчаком пішли до місцевої коршми, купили там горілки та напивалися там всі разом. За те постерунковий Зайонц звільнив тих трьох вартівників від варту на цілу ніч. По п'ятниці (а було це між 10. й 11. год. вночі) постерунковий Зайонц враз з тими, з якими запивався в коршмі, пішов у село і почав записувати господарів за виходки та за неувязнених псів. І так записав тоді постерунковий Зайонц господарів Івана Кирика та Василя Бородюха, за те, що коло одинацятої години вночі їх пси на їх власному подвір'ю не були на припоні. Івана Кирика, у якого постерунковий записав пса, покарало повітове староство в Тернополі двома добами арешту, а Василя Бородюха, у якого постерунковий таксамо записав пса, не був зовсім караний, бо пост. Зайонц казав, що відпише кару за пса, якщо Бородюх дасть за це миску меду. Василь Бородюх дав мід і не був караний. Дня 6. січня 1931. на самий Святий Вечір гр.-кат. обряду прийшов до села той самий постерунковий та враз зі Степаном Пончка пішов до Петра Нарольського, господаря в Дітьківцях. Десь коло год. 6—7. вчором надійшли попри хату Нарольського місцеві хлопці з вертепом, які колядували та збирали датки на церкву, і то за згодою священника та начальника громади. До тих колядників вибіг пост. Зайонц та почав кричати: „Банда, розейсьце се“. Постерунковий задержав усіх хлопців, а одного зпоміж них, Петра Луцика, забрав до хати Стаха Стружика, де відобрав від Луцика всі гроші, які колядники зібрали на церкву, а саме 11 зол. 66 сот. та список жертводавців. У міжчасі один з хлопців-колядників побіг до старшого церковного брата, Василя Мудика, а коли Мудик прийшов до хати Стружика, де був пост. Зайонц та почав постерунковому вияснювати, що колядники ходять рік-річно від непамятних часів колядувати по селі, і то без ніякого спеціального дозволу, тоді пост. Зайонц почав кричати: „Того року не бендзече коленцоваць, марш stond, бо я вам заложу кайданки“. Після того постерунковий пішов на село та стрінув по дорозі того самого церковного, старшого брата, Василя Мудика, який в хаті Стаха Стружика інтерв'ював у нього в справі колядників, пост. Зайонц приступив до Василя Мудика та без ніякої причини почав його тягнути в бічну вуличку. Коли Василь Мудик спитав пост. Зайонца, за що та куди він його тягне, то він відповів: „Не питай, відзіш муй карабін, я ці зараз нім шурни“. Василь Мудик всміхнувшись від пост. Зайонца, а тоді пост. враз з Михай-

лом Нарольським, Степаном Пончка та Степаном Гавурським пішли пити до місцевої коршми. Того самого вечора пост. Зайонц ходив по хатах та приказував людям гасити світло, так, що люди не могли спожити навіть св. вечері. І так того вечора був постерунковий у багатьох господарів та криком і погрозами приказував гасити світло в хатах. Так було у господарів: Василя Іванцева, Андрія Ляля, Івана Мудика, Василя Мудика, Андрія Палашевського та інших. Питаємо вищу владу: Чи так воно має бути?

Виказ жертв

зложених на „Фонд Ветеранів“ у міс. жовтень-грудень 1930 р.

Інж. А. О. Антонович, Вісичка 250, А. Баладжук, Чижів 9, А. Бачинський, Калущ 15, В. Беня, Запитів 16, д-р М. Бих, Копичини 10, д-р Д. Блаватський, Бібрка 15, І. Благий, Боршів 20, о. М. Блажовський, Під айні 1, В. Богонос, Городенка 2, С. Брізь, Тудорів 6, проф. І. Брикович, Тернопіль 10, о. І. Брикович, Кривеньке 8, О. Будний, Дубриня 2, о. В. Венгрінович, Ваньковичі 12, А. Вичарик, Острого 2, о. І. Виницький, Залісці 12, Г. О. Вовки, Шешори 12, В. Воронівський, Буськ 4, о. І. Гаврилович, Лучинці 2, Б. Гадзевич, Дрогобич 3, д-р Г. Гарматій, Терембала 15, д-р Т. Глозедський, Липиня Дох 10, В. Глібовицький, Шешори 8, Т. Гога, Перемишля 15, о. М. Головинський, Доброполе 12, учит. О. Горбатий, Олькуш 10, учит. М. Гордінська, Ваньковичі 12, Т. Грипай, Ст. Стрильська 9, д-р Гуркевич, Самбір 36, 129-95, д-р М. Гарденський, Кутів 5, Т. Гогоць, Борислав 9, проф. Ю. Гопінь, Нови Тарг 150, М. Девосир, Свєпе 15, Ч. Добровольський, Лупків 15, о. І. Дорик, Візьківка 10, учит. І. Дубицький, Стрий 10, В. Дяків, Немирів 20, Д. Жук, Майдан Сік 3, О. Завалонич, Примирівці 5, о. П. Задворник, Деревляни 5, о. Л. Залужний, Запалів 10, д-р А. Запалітний, Терембала 30, І. Заринський, Дрогобич 6, І. Заліць, Перемишля 4, о. І. Зварич, Збараж 6, д-р П. Зволінський, Болехів 6, Ю. Зілинський, Боршів 9, М. Зубрей, Перемишля 6, Б. Кабарівський, Кравів 9, О. Качанюк, Любомирів 3, С. Кордуба, Завада 8, А. Костирка, Стрий 35, П. Костюк, Руда Паб. 12, о. М. Кравчук, Негішні 3, П. Кривоносук, Варшава 2, суд. В. Курилович, Підкамінь 9, д-р С. Кушир, Яворів 8, С. Ласовський, Фільварки 3, Ю. Левинський, Осмолода 8, нот. нанд. Я. Левинський, Винники 10, д-р М. Лепкалюк, Галич 5, О. Лис, Стрий 15, М. Литвиненко, Жабиньці 15, Р. Лутик, Дрогобич 2, П. Магас, Борислав 36, 71-50, д-р В. Маковський, Лісько 15, О. Максимюк, Катівці 10, М. Малицький, Шляхтинці 10, суд. Я. Марків, Бучач 4, В. Мацьків, Липиня 1, вєст. нот. І. Медвідь, Ст. Самбір 15, О. Мороник, Краснополя 750, Л. Науковий, Копичини 9, П. Особа, Людинівка 9, Г. Панас, Броди 15, д-р П. Пеленський, Ярослав 10, о. В. Подолячук, Ступки 3, В. Побідинський, Перемишля 15, упр. шк. В. Полятишин, Левичини 10, о. Т. Прийма, Дуліби 20, О. Притака, Кожувки 30, П. С. К. Стрий 4270, д-р М. Пушкар, Ланькут 8, І. Рачок, Глухів 4, д-р І. Рижий, Миколаїв в/Г. 12, П. Романівський, Думичин 6, д-р М. Романівський, Калущ 60, П. Січак, Стрий 3, д-р М. Сірко, Броди 15, інж. І. Скоропада, Тернопіль 9, П. Схочиліс, Сікож 4, д-р Р.

Сюзар, Микуніні 5, М. Смал, Чортків 3, П. Смал, Боршів 6, д-р І. Станько, Любачів 15, І. Стронський, Отинія 9, д-р Стронський, Ходорів 10, Ю. Татунчик, Порубе 550, М. Тимків, Бабин 10, О. Третий, Суд. Вишня 9, Л. Туркевич, Водина 5, д-р І. Туряніський, Коломия 9, Фешенко-Чопинський, Битом 5, д-р М. Філіп, Коломия 4, О. Хмара, Коломия 6, д-р Хробак, Пере-Яворів 8745, о. Е. Цегельський, Янів в/Тереб. 3, о. В. Чопей, Галич 3, д-р Е. Щуровський, Винники 3, д-р І. Яворський, Тернопіль 2, — зі Львова: д-р В. Бабій 9, проф. М. Бадлюк 1050, П. Баконич 9, д-р І. Баран-Витанович 1, о. В. Белей 9, М. Біганський 450, д-р Р. Бігановський 1250, д-р Д. Бречка 3, М. Брилинський 3, д-р Т. Бурчинський 9, В. Варшода 150, І. Василько 6, В. Васильків 3, д-р І. Вегера 3, І. Витвицький 150, С. Волошинівський 9, А. Гаврилко 6, дир. М. Гаври-севич 1, проф. С. Гайдуцько 6, М. Галушинський 15, Ю. Галаревич 9, О. Ганицький 9, д-р С. Ганицький 3, В. Гафтович 3, Г. Гладкий 6, д-р Б. Гнатівич 3, ред. Р. Голіні 3, О. Голінський 3, В. Головка 6, ред. М. Голубець 3, І. Грабар 6, І. Грецак 3, І. Громинський 2, Я. Гузар 150, М. Гібус 150, д-р І. Гіжа 3, інж. К. Гуран 3, д-р О. Степанів-Дашкевич 2, д-р Р. Дашкевич 3, Г. Дмитрів 3, інж. В. Дувако 9, В. Дуткевич 3, інж. Г. Елішевський 3, інж. Г. Іоник 150, д-р В. Каліна 2, інж. М. Капуста 12, О. Карпінський 6, Д. Класинія 6, В. Киприян 3, М. Кисілевський 2, В. Кипи-кевич 6, І. Коваль 150, Г. Ковч 6, д-р М. Конова-лен 8, д-р В. Константинович 750, Я. Косонюкський 6, О. Костик 6, В. Костик 6, М. Кошко 3, інж. П. Кошко-ба 3, д-р П. Криуцький 750, В. Кубачевич 6, В. Кудрик 6, М. Кузик 2, учит. Я. Кузьмів 2, Л. Кузьмич-ний 3, Д. Кузьмичський 3, О. Кутний 1, о. д-р В. Лаба-15, д-р О. Лаврівський 4, І. Лада 3, В. Левинський 3, О. Лемішка 3, Л. Лешків 9, Ю. Лешій 6, д-р Луж-ницький 6, О. Лупський 30, С. Магальс 9, д-р Б. Ма-каруска 3, проф. Г. Магітра 3, д-р Л. Максимонько 750, о. О. Малиновський 5, Я. Маренін 3, інж. А. Мель-ник 6, М. Мельничук 6, П. Мечник 4, Т. Миссая 3, В. Мриглонський 3, дир. А. Мудрик 9, д-р М. Музика 750, О. Навропський 6, деут. Я. Насс 4, д-р І. Німчук 6, Л. Огоновський 4, д-р Я. Олександрович 4, інж. І. Охоло-вий 6, В. Онуфрик 3, М. Павлюк 6, І. Пак 1, В. Палій 12, інж. А. Палій 9, П. Палійчук 6, В. Паньків 10, д-р Я. Пастернак 6, 3. Петрів 9, П. Петрик 6, К. Плетін-ка 3, інж. Б. Попович 6, Т. Пявка 15, О. Радловський 40, інж. Р. Раковський 6, радн. Рожанківський 15, інж. З. Рудик 9, І. Рудницький 3, М. Рудницький 9, інж. Л. Савойка 150, І. Семанів 250, інж. А. Сербін 4, Я. Скопак 6, д-р Б. Стернюк 250, І. Стернюк 6, М. Стру-ницький 1, інж. М. Творидло 9, ант. М. Терлецький 30, ред. І. Тиктор 9, С. Трим 3, С. Трусович 3, проф. Л. Турчин 2, С. Український 4, В. Фарміга 3, І. Де-дак 3, М. Хархаліс 3, д-р М. Холенчук 3, Е. Храпли-вий 6, д-р П. Цимбаліст 6, А. Чір 3, д-р М. Чубатий 6, дир. П. Чубатий 6, ред. Л. Чубатий 2, дир. Ю. Ше-парович 5, інж. Юрій Шепарович 2, інж. Л. Шепаро-вич 15, Ю. Шкрумеляк 2, д-р В. Щуровський 3, К. Єзерський 9, д-р В. Юзак 11, 3. Юзичинський 6, М. Юркевич 3, Л. Ясінчук 3, д-р Е. Якевич 9.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 7. лютого 1931 року: масло експортне і десертне пріма за кіло 4-30 зол.; літра молока 34 сот.; літра сметани 1-60 зол.; копа нець 7-50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:
Понеділок, 9. лютого, година 7-30 веч.
„Пташник в Тиролі“.
Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Понеділок, 9. лютого, година 7-30 веч.
„Людина з текою“.
Малий Миський Театр:
Понеділок, 9. лютого, година 7-30 веч.
„Пригоди Ч. А. Пана“.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Вітер від моря“ (Ст. Жеромського).
КОЛЬОСЕЙ: „Залізна нарка“ (Дуга. Фербенкс). „Капітан Леш“.
ЛЕВ: Звукова фільма: „В путях брех-ні“ (Янінгс).
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Мон-те Карло“.
ОАЗИ: Звукова фільма: „Парада Па-рамавиту“ (Моріс Шеваліє).
ПАЛІС: Звукова фільма: „Золота мо-лодь“.
ПАН: „Фараонова жінка“ (Янінгс).
ПАСАЖ: „Під маскою бандита“ (Гут-Гібсон) і додатки.
ПРОМІНЬ: „Христіна“.
ФАТМОРГІЯ: „Білий капітан“.
СЕРІЕ вуличниць.
ХИМЕРА: „Нині танцює Марієта“.
СТИЛЕВ: „Жертвенна ніч кохання“.
ПОСТРАХ бандитів.
УТІХА: „Краса життя“, Ст. Жером-ського).

Програма радіо.

Понеділок 9. II. 1931.
Варшава (1411,7) 16-15 Програма для дітей. Гельсінгфорс (221,4) 18-35 Слу-ховище. Лондон (356,3) 13-00 Балади і скринки. Бухарешт (394,2) 20-00 Сак-софон. Берлін (419) 16-30 Концерт. Рим (441,2) 17-30 Концерт. Прага (456,2) 18-20 Німецька акадія. Відень (516,3) 15-20 Концерт. Харків (937,3) 19-00 Україн-ський концерт. Ленінград (1000) 16-30 Музика.

Вівторок, 10. II. 1931.

Варшава (1411,7) 12-10 Грамофонові планти. Гельсінгфорс (221,4) 12-25 Форте-пьяновий рецитал. Варі Ліндштедт: Шопен, Гріг. Талін 19-05 Концерт. Бер-лін (419) 19-00 Макс Гальбе читає власні твори. Стокгольм (435,4) 17-00 Музика. Рим (441,2) 17-00 Концерт солістів. Пра-га (456,2) 19-30 Саксофон. Відень (516,3) 20-00 Арії, пісні, дуети. Будапешт (550,5) 12-45 Мужеський хор. Харків (937,3) 15-00 Концерт.

Середа 11. II. 1931.

Варшава (1411,7) 16-15 Програма для дітей. Гельсінгфорс (221,4) 18-40 Хор (мадарський пісні). Лондон (356,3) 17-30 Концерт. Берлін (419) 18-00 Французська музика. Рим (441,2) 12-45 Музика. Прага (456,2) 20-00 Трансмісія з Будапешту. Ві-день (516,3) 15-25 Капела Славінга. Бу-дапешт (550,5) 12-05 Російська музика. Харків (937,3) 15-00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові.
Український Театр І. Тобілевича в Станіславові.

Бережани:

9. II. „Церковна Миш“.
10. II. „Гарна Олена“.
11. II. „Жінка, яка забила“.
12. II. „Ревія“.
13. II. „Меді“.
14. II. „Піравання Сабінок“.
15. II. „Маруся Богуславна“.

Хор „Дрогобицький Боян“ улаштує в Стрию, дня 19. II. 1931 р. — Великий концерт української пісні. 1454 1-5

Перший фотоапаратський курс у Львові. Українське фотографічне Т-во розпочинає, дня 10. II. 1931 р. в годині сьмій веч. у лабораторії „Фото Радіо Палас (пл. Марійська 8) перший у нас фотоапаратський курс — Зголоситися між 12—14 у Д. Фіголя, Марка 20. 1 пов.

З Українського Технічного Товари-ства у Львові. Продовження відчиту інж. Фрэнка Петра на тему: „Початки життя на землі“ відбудеться в середу дня 11. II. м. в год 18. в доміні Товари-ства, Ринок 10. II. п. Гостям раді. 1455

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

КУРСИ КРОЮ, моделювання, жіночого шиття з правом видавання свідоцтва веде моделіст з Парижа, місячно 25 зол., а також 4-тиж. курс для фахових і про-вінціональних осіб. — Біндер, Львів, Глинянська 4. 1412 5-10

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБ-НІ ВИРОБИ продає за готівку і на-рати від десятиків літ у цілм араю знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золо-то, срібло, плачу найвищі ціни. 437

НАВЯЖУ листування з інтелігентним, поважним музично до 40 літ. Зго-лошення до Адмін. „Діла“ під „Самітна“. 1453 1-2

НАДІЙШЛИ фінанки ручної роботи, портієри, брокатні скатерті, най-новіші моделі. Енгландер, Ринок ч. 8. 1452 1-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р Осип Берест

б. лікар внутр. клініки і заг. шпиталі у Львові

ординує в недугах внутрішніх і діточих у Тернополі, вул. 3. Мая ч. 3.

Кремінна ампла Sollux. Дім Нар. Торговлі.

Д-р ЄВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар загранічних клінік, спеціаліст скірних, венеричних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики ординує в скірних недугах і т. д. від год. 8½—10, 14—16. в косметичні від 10—11 і 16—18 в неділі і свята від 10—11. Гірське сонце. Вапофор. Дітерній. Кріо-терапія. Сепараткомі ждалей. ЛЬВІВ, вул. Сикстуська ч. 22, III. п. (біля Нар. Гостиниці). Вінда до вжитку. Телефон 38—90

14 БІЛИХ ДНІВ

першорядн. прав. фабрик уряджує

Галицький Магазин Новостей

незначна злижка цін

Пороховники . . . 0-20 зол.

Серветки . . . 0-70

Оксфорди . . . 0-90

3 хусточки . . . 1-50

Полотна мтр. . . 1-35

Зефіри і земізети . . . 1-40

Дима на підшт. . . 1-40

Попеліна зефір . . . 2-20

Дамаст на обрус . . . 4-00

Простирала відмір . . . 4-75

Ручники кухон. . . 1-00

Пол. на підштан. . . 4-00

Обруси і капи . . . 5-00

Ручники купел. . . 1-80

Перкаліна зефір . . . 1-90

Всипи . . . 2-20

Замовлення в провінції

подагосжуємо відлорот-ною поштою.

Галицький Магазин Новостей

1374 Галицька 15. 4-4

Ширіть наш часопис!

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександр Костик. Видає Видавничі Спілка „Діло“.

З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів. Ринок ч. 10.